

Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenu położonego
w rejonie ul. Nadwiślańskiej - złoża kruszywa
naturalnego "Dwory"

Inwestor:

URZĄD MIASTA OŚWIĘCIM

Ul. Zaborska 2

32-600 OŚWIĘCIM

Zakres prac:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zespół autorski:

mgr Tomasz Miłowski

mgr Łukasz Pomykoł

2 sierpnia 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	7
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	8
2.4 WODY PODZIEMNE	9
2.5 KLIMAT	9
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI	9
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	10
2.6.2 GLEBY	11
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	11
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	12
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY	12
2.10 KRAJOBRAZ	13
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	13
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	13
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	14
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	15
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	15
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	15
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	15
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI	15
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	15
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY	16
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	16
5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	17

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	17
5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	18
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	18
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	18
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	18
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	19
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	20
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	20
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	20
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	21
6. PRZEWDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	21
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	21
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	22
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	22
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	23
11. LITERATURA	28

Spis załączników

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1089 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2022 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Miasta Oświęcim obejmującego obszar położony w północno-wschodniej części miasta, w obrębie złoża kruszyw „Dwory”.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Oświęcim oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,

- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie pismem nr OO.411.3.16.2022.AZ z dnia 29 marca 2022 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Oświęcimiu pismem znak ONNZ.90831.17.1.2022 z dnia 28 marca 2022 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Oświęcim powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Uchwała Nr XLVII/732/18/2018 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z dnia 18 kwietnia 2018 r., poz. 3215).;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oświęcim przyjętego uchwałą nr XLV/733/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 23 lutego 2022 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Oświęcimiu w rejonie ulicy Nadwiślańskiej, Uchwała Nr XLVIII/501/05 Rady Miasta Oświęcim z dnia 28 września 2005 r. – obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, listopad 2007 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, grudzień 2011 r.;

W uzgodnieniu zakresu prognozy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazywał by przeanalizować zgodność z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego. Dla analizowanego terenu zostały opracowane dwa opracowania ekofizjograficzne:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, listopad 2007 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, grudzień 2011 r.

W opracowaniu ekofizjograficznym z 2007 r. i 2011 analizowany teren wskazano pod produkcję i przemysł, wskazano również na możliwość eksploatacji złoża kruszywa „Dwory”. W opracowaniu tym nie odniesiono się w jakiś szczególny sposób do możliwości prowadzenia eksploatacji na tym terenie, ani nie wskazano jakichkolwiek ograniczeń. Na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2022 r., które ustala kierunek zagospodarowania IT (PE) – tereny infrastruktury technicznej z dopuszczeniem powierzchniowej eksploatacji surowców pospolitych. Na analizowanym terenie obowiązuje także miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2005 r., w którym na całości terenu ustalono przeznaczenie O - tereny infrastruktury technicznej obiektów i urządzeń gospodarki odpadami, ale jak do tej pory tylko na niewielkiej części północnej trwa gospodarka odpadami (znajduje się tu część składowiska odpadów). Tak więc możliwość dokonania przekształceń tego terenu została już ustalona w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w lipcu 2022 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Oświęcim powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska

przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie Uchwały Nr XLV/734/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Nadwiślańskiej - złoża kruszywa naturalnego "Dwory". Na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2022 r., które ustala na całości terenu kierunek zagospodarowania: IT(PE) – tereny infrastruktury technicznej z dopuszczeniem powierzchniowej eksploatacji surowców pospolitych. Obecnie na tym terenie obowiązuje mpzp z 2005 r., gdzie z kolei na całości terenu wskazano tereny infrastruktury technicznej obiektów i urzędzeń gospodarki odpadami O. Celem zmiany planu jest umożliwienie eksploatacji złoża kruszyw „Dwory” na niemal całym analizowanym terenie, z wyjątkiem jedynie niewielkiego trójkąta w części północnej, tu bowiem zgodnie ze stanem obecnym wskazano teren O – infrastruktury technicznej obiektów i urzędzeń gospodarki odpadami. W projekcie mpzp ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- G – tereny górnictwa i wydobywania;
- IO – tereny gospodarowania odpadami;

Celem zmiany mpzp było umożliwienie eksploatacji złoża „Dwory”, które do tej pory nie było eksploatowane w tej części, wydobywanie było natomiast prowadzone na zachód od ul. Nadwiślańskiej, czego śladem jest powstały tu zbiornik wodny. W projekcie planu wskazano, by rekultywację wyrobiska przeprowadzić w kierunku wodnym lub odtworzeniowym, przy czym zdecydowanie lepsze dla środowiska byłoby tu powstanie zbiorników wodnych, a co za tym idzie i powstanie nowych siedlisk dla ptaków wodno-błotnych i płazów. W zachodniej i centralnej części analizowanego terenu znajdują się uprawiane grunty orne na których brak jest szczególnych wartości przyrodniczych, natomiast w części wschodniej terenu znajdują się trzcinowiska i wilgotne łąki, które stanowią wartościowy element przyrody, co należało będzie wziąć pod uwagę przy projektowaniu dalszej eksploatacji. Należy jednak również zwrócić uwagę, że teren ten był już w całości wskazany do urbanizacji w obowiązującym mpzp z 2005 r. – wskazano tu jako przeznaczenie tereny infrastruktury technicznej obiektów i urzędzeń gospodarki odpadami. Należy również zaznaczyć, że ustalenia obowiązującego mpzp wskazujące tu tereny gospodarki odpadami nie są zgodne z zasadami ochrony kopalni, gdyż umożliwiają zasypianie lub zabudowanie terenu złoża.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty jest fragment Miasta Oświęcim położony w jego północno-wschodniej części, o powierzchni ok. 28 ha. Granicę zachodnią i południową stanowi ul. Nadwiślańska, zaś granicę północno-wschodnią droga gruntowa stanowiąca dojazd do pól.

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego¹ teren objęty planem znajduje się w obrębie: prowincji – Karpaty i Podkarpacie (51/52), podprowincji – Północne Podkarpacie (512), makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), mezoregionie – Dolina Górnej Wisły (512.22).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Oświęcim leży na utworach karbonu, składającego się z piaskowców, łupków oraz iłołupków z przewarstwieniami węgla kamiennego. Według mapy geologicznej w skali 1:2000000 ark. Kraków² fundament ten pokrywają osady miocenyjskie wykształcone w postaci iłów, mułów, piasków i piaskowców warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich. Wiek tych warstw to baden. Strop warstw miocenyjskich zalega na głębokości ok. 200 – 220 m. n.p.m. Na powierzchni terenu odstawiają się osady czwartorzędowe, według Mapy Geologicznej Polski ark. Chrzanów³ są to osady rzeczne **fQh** związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły deponowane w Holocenie.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące

Według oficjalnego podziału KZGW na analizowanym terenie brak jest cieków, które posiadałyby oficjalne hydronimy, znajduje się tu natomiast kilka niewielkich rowów melioracyjnych. W części północno-wschodniej dawniej znajdowało się niewielkie oczko wodne, które jednak w okresie prowadzenia wizji terenowej było wyschnięte (w okresie prowadzenia obserwacji utrzymywała się susza). Nieznacznie wyczuwalna był tu wilgoć, teren może być bardziej podmokły w okresie roztopów czy wzmożonych opadów.

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych w październiku 2021 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, natomiast cały analizowany teren znajduje się w obrębie terenu narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Jednolite części wód powierzchniowych

¹ Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

² Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980

³ Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

Na analizowanym terenie brak jest cieków wydzielonych jako Jednolite Części Wód Powierzchniowych, natomiast jego całość znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW200002133529 Kanał Żeglowny Dwory.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁴ analizowany teren wchodzi w skład Przedkarpackiego Regionu Hydrogeologicznego XXII, podregion Przedkarpacko – Śląski XXII7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Użytkowe piętra wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:50000 ark. Chrzanów⁵ w podłożu analizowanego terenu nie występują użytkowe poziomy wodonośne.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym terenie nie wydzielono Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren znajduje się w JCWPd nr 158.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują ujęcia wód podziemnych lub powierzchniowych, nie występują również ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Pod względem klimatycznym obszar miasta znajduje się w tarnowskiej dzielnicy klimatycznej (Gumiński, 1948). Warunki klimatyczne kształtowane są pod wpływem napływających nad ten teren mas powietrza. Klimat rejonu opracowania ma charakter przejściowy, co związane jest z napływem mas powietrza przemieszczających się z różnych stron. Dominują masy powietrza polarno-morskiego napływające z sektora zachodniego. Często występuje zjawisko inwersji, co spowodowane jest nocnym spływem chłodnego powietrza do obniżen terenu (dna dolin Wisły i Soły) przy słabym ruchu powietrza i wentylacji. Kotlina Oświęcimska posiada ogólnie korzystne warunki mikroklimatycznych, posiada jednak niekorzystne warunki anemologiczne. Rozkład kierunków wiatru jest zgodny z przebiegiem Kotliny, dominują wiatry z sektora zachodniego (około 52%) i południowo wschodniego (około 24%) a istotny wpływ wywierają również doliny głównych dopływów

⁴ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980.

⁵ Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.

Wisły, Soły, Przemszy, Gostynki. Rejon ten jest słabo przewietrzany, wiatry o prędkości powyżej 7 m/s występują sporadycznie.

Cechy charakterystyczne lokalnego klimatu:

- Średnia roczna temperatura 7 – 8,0°C;
- Średnia roczna temperatura maksymalna 12,6°C;
- Średnia roczna temperatura minimalna 3,5°C;
- Średnia roczna wilgotności powietrza 80,2%;
- Średnia roczna suma opadów 700 – 800 mm;
- Długość okresu wegetacyjnego 210 – 220 dni;
- Średni roczny udział cisz do 20%;
- Średni roczny udział wiatrów 1 do 3 m/s do 70%;
- Średni roczny udział wiatrów 4 do 9 m/s do 20%;
- Średni roczny udział wiatrów powyżej 10 m/s do 2%;
- Najwyższa temperatura 33°C (czerwiec, lipiec, sierpień);
- Najniższa temperatura -29,7°C (grudzień);

Ponadto najwyższe opady przypadają na miesiące letnie (około 131 mm na miesiąc), natomiast w miesiącach zimowych opad wynosi około 50 mm na miesiąca.⁶

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej, rozległej terasy zalewowej rzeki Wisły. Rzędne wynoszą tu ok. 225 – 227 m n.p.m. Teren nieznacznie wznosi się w kierunku zachodnim. Jedynym urozmaiceniem rzeźby są tu rowy melioracyjne, których kilka przecina analizowany obszar. W części północnej, na niewielkiej części terenu znajduje się wzniesienie składowiska odpadów, które stanowi istotny element morfologiczny pochodzenia antropogenicznego.

⁶ Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, listopad 2007 r.;

Rysunek 1 Analizowany teren na podkładzie Numerycznego Modelu Terenu

Zjawiska osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG), a także suikzp miasta Oświęcim na analizowanym terenie nie stwierdzono zjawisk osuwiskowych – aktualnych lub historycznych.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Według mapy glebowo-rolniczej w części zachodniej i centralnej analizowanego obszaru wskazano występowanie gleb w typie mad F zaliczonych do użytków zielonych średnich 2z. W części wschodniej natomiast wskazano występowanie gleb niezdatnych dla rolnictwa oraz nieużytków. Wg mapy ewidencyjnej miasta Oświęcim na analizowanym terenie występują grunty orne klasy RIIIb, RIVa oraz pastwiska klasy PsIII, Ps IV i PsV. W części wschodniej wydzielone są nieużytki. Obecnie grunty uprawiane są w części zachodniej i centralnej analizowanego obszaru, natomiast w części wschodniej rosną rozległe trzcinowiska oraz wilgotne łąki. Od strony ul. Nadwiślańskiej ciągną się tu pasma roślinności ruderalnej.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego terenu występuje udokumentowane złożo węgla kamiennego „Oświęcim – Polanka” (ID Midas 1075, złożo rozpoznane szczegółowo). Bliżej powierzchni znajduje się zaś złożo piasków i żwirów „Dwory” (ID Midas 4469). Złożo to było eksploatowane na zachód od analizowanego obszaru, gdzie wyznaczono obszar i teren górniczy „Dwory 2”, w wyniku tej eksploatacji powstał zbiornik wodny. Bezpośrednio

na analizowanym obszarze eksploatacja nie była do tej pory prowadzona. Złóża węgla kamiennego również nie były jak do tej pory przedmiotem eksploatacji.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Analizowany teren położony jest w dolinie Wisły, która jednak na skutek różnego typu zagospodarowania (tereny zakładu Dwory, budowa kanału Dwory, eksploatacja kopalni, składowisko odpadów i oczyszczalnia ścieków) mocno zmieniła swój charakter. Pomimo występujących w otoczeniu zmian analizowany teren zachował jednak w dużej mierze cechy naturalnej doliny, a sam nie został tak mocno przekształcony jak tereny sąsiednie. W części zachodniej i centralnej analizowanego terenu występują uprawiane grunty orne, zaś w części wschodniej rozległe trzcinowiska i podmokłe łąki, stanowiące biotop dla rzadkich i chronionych gatunków ptaków. Poza terenami gruntów ornych występują zarówno trzcinowiska, jak nieraz dość rozległe powierzchnie o charakterze ruderalnych nieużytków z dominującą nawłocią i innymi gatunkami ruderalnymi. Granice pomiędzy tymi zbiorowiskami są nieraz dość niewyraźne i wzajemnie się one przeplatają. Generalnie jednak można powiedzieć, że większe powierzchnie trzcinowisk występują w części wschodniej, zaś zbiorowiska ruderalne rosną w części zachodniej i południowej wzdłuż ul. Nadwiślańskiej. W części wschodniej terenu, w jego części centralnej zamiast trzcinowisk rosną wilgotne łąki, które jak do tej pory utrzymały się i nie zarosły ani trzcinowiskami, ani nawłociami. Cennym elementem analizowanego terenu są rosnące tu i ówdzie drzewa i krzewy, które wykorzystywane są przez ptaki, jako miejsca schronienia i gniazdowania. Z drzew i krzewów występują tu wierzby (zarówno białe, jak i gatunki krzewiaste), klony jesionolistne, bzy, a także drzewa owocowe, stanowiące prawdopodobnie pozostałość dawnych gospodarstw.

Analizowany teren cechuje się zróżnicowanymi walorami przyrodniczymi, w części zachodniej gdzie występują grunty orne są one typowe dla terenów rolnych, wiejskich, ale w części wschodniej walory te są zdecydowanie wyższe i ze względu na występowanie terenów podmokłych, trzcinowisk, zadrzewień i zakrzewień, a także położenie w dolinie Wisły stanowią wartościowe siedlisko ptaków.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody - Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Obszar ten również nie był proponowany do objęcia ochroną.

Korytarze ekologiczne – Zgodnie z opracowaniem krajowym z 2011 r.⁷ na analizowanym terenie wykazano korytarz ekologiczny Dolina Górnej Wisły KPd-10, obecnie teren ten wraz z jego otoczeniem nie jest zabudowany i zwierzęta mają możliwość przemieszczania się, przeszkodą może być jednak rozlewisko wody w wyrobisku

⁷ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

poeksploatacyjnym po stronie zachodniej oraz teren składowiska odpadów i oczyszczalni ścieków po stronie północno-wschodniej.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie oraz w jego otoczeniu występują dwa typy krajobrazu, które wzajemnie się przenikają. Generalnie na analizowanym obszarze występuje krajobraz terenów rolniczych w części zachodniej i centralnej, a w części wschodniej krajobraz dolin rzecznych z trzcinowiskami i wilgotnymi łąkami. Pozytywnym elementem krajobrazu są tu pojedyncze drzewa i krzewy, a także ich większe zgrupowania w formie kęp czy niewielkich szpalerów. W otoczeniu terenu znajdują się natomiast obiekty składowiska odpadów i oczyszczalni ścieków, a w oddali widoczne są obiekty zakładów „Dwory”. Po zachodniej stronie terenu znajdują się wyrobiska eksploatowanego już wcześniej Pola A. Ul. Nadwiślańska, która służy jako dojazd do wysypiska i do oczyszczalni jest mocno zniszczona, a w jej otoczeniu znajdują się różnego typu rurociągi, ale też i wyrzucane tu na dziko odpady czy gruz. Tak więc ocena krajobrazu jest tu niejednoznaczna, wewnątrz obszaru istnieje harmonijny krajobraz rolniczy i dolin rzecznych, natomiast w otoczeniu krajobraz przemysłowy, często o charakterze mocno zdewastowanym.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują zabytki ani inne obiekty o wartościach kulturowych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Oświęcimiu w rejonie ulicy Nadwiślańskiej, Uchwała Nr XLVIII/501/05 Rady Miasta Oświęcim z dnia 28 września 2005 r., w którym na całości terenu ustalono przeznaczenie O - tereny infrastruktury technicznej obiektów i urządzeń gospodarki odpadami. W przypadku braku zmiany mpzp teren ten mógłby zostać przekształcony na składowisko odpadów i w całości mógłby zostać przekształcony.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Bezpośrednio na analizowanym terenie nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska. Nie występują tu małoobszarowe formy ochrony przyrody (jak np. użytki ekologiczne czy pomniki przyrody), nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną, choć należy wskazać, że część wschodnia tego terenu (trzciniowiska i wilgotne łąki) mogłaby z powodzeniem pełnić taką funkcję oraz wypełnia definicję ustawową użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Z problemów ochrony środowiska wymienić należy również położenie w pobliżu mocno uciążliwych obiektów jak składowisko odpadów i oczyszczalnia ścieków, z których największym oddziaływaniem są mocno nieprzyjemne odory, odczuwalne nawet z daleka. Niewątpliwie problemem jest również ruch pojazdów ciężarowych dowożących odpady i ścieki do obiektów, który również jest mocno uciążliwy.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

W rozdziałach dotyczących skutków dla środowiska odniesiono się tylko do planowanej eksploatacji, jako nowego sposobu zagospodarowania. Teren IO gospodarowania odpadami stanowi obiekt już istniejący, który został także już wskazany w obowiązującym mpzp z 2005 r.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Na analizowanym terenie prowadzona będzie eksploatacja kruszyw naturalnych, w wyniku której powstaną nowe zbiorniki wodne, tak jak miało to miejsce na zachód od analizowanego obszaru na złożu „Dwory” (Pole A). Istniejące cieki (kilka niewielkich rowów melioracyjnych) będą musiały zostać przebudowane lub też całkowicie przestaną istnieć, ale jak się wydaje nie pełnią one istotnej roli dla odwodnienia znajdujących się w pobliżu terenów rolnych czy mieszkaniowych, ani też nie prowadzą wody z dalszych rejonów, tak więc ich ewentualna likwidacja jest dopuszczalna i nie zakłóci spływu wód.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, oraz brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. W wyniku eksploatacji kruszyw nie nastąpi powstanie leja depresji, ani zaburzenie stosunków wód podziemnych, gdyż nie pozwoli na to charakter złoża oraz sposób jego eksploatacji. W związku z zapisami planu oraz jego charakterem nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska. Istotny jest tu również brak w podłożu użytkowych poziomów wodonośnych.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

Na skutek eksploatacji kopalni i powstania nowych zbiorników wodnych na analizowanym terenie zaistnieje topoklimat zbiorników wodnych. Występujący tu obecnie topoklimat terenów otwartych, rolnych, na który jednak nakłada się topoklimat dolin rzecznych zostanie zastąpiony topoklimatem zbiorników wodnych. Topoklimat ten będzie stanowił nawiązanie do topoklimatu kompleksu zbiorników położonego na zachód od analizowanego terenu oraz Kanału Dwory oraz w pewien sposób będzie stanowił kontynuację topoklimatu doliny Wisły rozumianej jako całość.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Umożliwienie prowadzenia eksploatacji na analizowanym terenie spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu podobne do tych, które nastąpiły na zachód od analizowanego obszaru. Powstaną tu wyrobiska wypełnione wodą (wody gruntowe są tu położone bardzo blisko powierzchni terenu), skarpy urobku przygotowanego do sprzedaży, wydobytej ziemi, nadkładu, materiału nieużytecznego itp. Ostatecznie ukształtowanie terenu zmieni się z płaskiej doliny zalewowej rzeki Wisły zajmowanej przez grunty rolne oraz nieużytki na teren wód powierzchniowych. W tym sensie analizowany teren będzie stanowił nawiązanie do terenu zbiorników na zachód od analizowanego obszaru.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

W zachodniej i centralnej części analizowanego terenu znajdują się uprawiane grunty orne klas RIIIb, RIVa oraz pastwiska klasy PsIII, Ps IV i PsV, które w wyniku realizacji przestaną istnieć. Prowadzenie eksploatacji spowoduje likwidację istniejących tu gleb i likwidację rolnictwa na tych terenach. Na analizowanym terenie występują gleby klasy III, ale ze względu na położenie w obrębie miasta nie zajdzie konieczność występowania o zgodę na zmianę przeznaczenia zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326). Na terenie objętym zmianą mpzp nie występują grunty leśne, nie zajdzie więc konieczność wystąpienia o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych. Należy również zwrócić uwagę, że zwykle w przypadku eksploatacji kopalni sposobem ochrony gleb jest zdjęcie wierzchniej warstwy i zdeponowanie jej w innym miejscu w celu dalszego użycia, jest to zwykle praktykowane przy tego typu inwestycjach.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Celem ustaleń zmiany mpzp na analizowanym terenie było umożliwienie dalszego eksploataowania złóż kruszyw zalegających w dolinie Wisły w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Eksploatacja Pola A złoża „Dwory” miała miejsce już na zachód od analizowanego obszaru. Projekt mpzp nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami kruszyw naturalnych i uniemożliwiały w przyszłości ich eksploatację. Stosownie do art. 72 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973) w projekcie planu uwzględniono obszary występowania złóż kopalni oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji złóż. Ujawnienie złóż udokumentowanych kopalni wymagane jest art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1072 ze zm.), co projekt mpzp spełnia, umożliwia się również jego eksploatację. Należy również zaznaczyć, że ustalenia obowiązującego mpzp wskazujące tu tereny gospodarki odpadami nie są zgodne z zasadami ochrony kopalni, gdyż umożliwiają zasypanie lub zabudowanie terenu złoża. Projekt mpzp spełnia ustalenia art. 125 i art. 126 prawa ochrony środowiska, które dotyczą ochrony kopalni i prowadzenia ich eksploatacji w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z tymi przepisami:

„Art. 125 Złoża kopalni podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalni, w tym kopalni towarzyszących.”

„Art. 126. 1. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobywania i zagospodarowania kopaliny.

2. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.”

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W przypadku analizowanego terenu prowadzona tu będzie eksploatacja, która doprowadzi w miejscu występowania gruntów o charakterze rolnym oraz trzcinowisk i łąk w części wschodniej do powstania zalewisk. Wydaje się, że po zaprzestaniu eksploatacji miejsca te staną się ważnym siedliskiem gatunków wodno-błotnych i będą przyrodniczo nawiązywać do znajdującego się po stronie zachodniej zbiornika wodnego oraz położonych na wschodzie Stawów Monowskich. W części zachodniej i centralnej występują grunty orne pozostające w uprawie. Na tych terenach nie występują gatunki rzadkie, czy chronione. Ewentualna eksploatacja na tym terenie spowoduje likwidację gruntów rolniczych, powstaną natomiast zbiorniki wodne, nowe siedliska dla ptaków i płazów, co będzie bardzo pozytywne dla środowiska. Natomiast w części wschodniej terenu znajdują się cenne pod względem przyrodniczym trzcinowiska i wilgotne łąki. Ewentualna eksploatacja na tych terenach doprowadzi do ich likwidacji. W tym przypadku niezwykle trudne jest rozstrzygnięcie czy lepsze dla przyrody jest pozostawienie istniejących tu wartościowych siedlisk czy też powstanie nowych zbiorowisk wodno-błotnych w wyniku eksploatacji. Na tym etapie oceny projektu można jedynie stwierdzić, że obecnie tu występujące siedliska przestaną istnieć.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Istniejące i proponowane formy ochrony przyrody

Analizowany teren jak do tej pory nie był objęty ochroną, ani proponowany do ochrony np. w formie użytku ekologicznego. Jednak w jego części wschodniej występują cenne pod względem przyrodniczym siedliska, które na skutek eksploatacji mogą przestać istnieć, a które z powodzeniem mogłyby pełnić funkcję użytku ekologicznego czy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

W opracowaniu krajowym z 2011 r.⁸ wskazywano, że całość terenu znajduje się korytarzu ekologicznym doliny Wisły. Obecnie cały ten teren nie jest zabudowany i zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się. Po zakończeniu ewentualnej eksploatacji teren ten będzie stanowił ciąg rozlewisk, zapewne oddzielonych różnego typu groblami i zwierzęta będą miały tu możliwość migracji. Teren ten nie zostanie ostatecznie zabudowany i przegrodzony np. jakimiś formami kubaturowymi, więc możliwość migracji pozostanie. Korytarz ekologiczny w tej części stanowi raczej bezpośrednie sąsiedztwo Kanału Dwory oraz samej Wisły, te tereny pozostaną wolne od zabudowy, a planowane przedsięwzięcie nie będzie na nie w żaden sposób oddziaływać.

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie występują obecnie krajobraz terenów rolniczych. W wyniku eksploatacji kruszyw zaistnieje tu krajobraz przemysłowy na czas prowadzenia eksploatacji. Istotne jest, że po zakończeniu eksploatacji na analizowanym terenie pozostaną zbiorniki wodne, które będą stanowiły nawiązanie krajobrazowe do znajdującego się po stronie zachodniej zbiornika poeksploatacyjnego oraz położonych na wschód kompleksu „Stawów Monowskich”. Reasumując, w pierwszej fazie prowadzenia eksploatacji krajobraz ulegnie pogorszeniu, zaś w fazie drugiej, po przeprowadzeniu rekultywacji krajobraz zmieni się i powstaną tu nowe zbiorniki wodne. Trudno jest jednoznacznie ocenić czy będzie to zmiana na lepsze czy gorsze. Obecny tu krajobraz rolniczy posiada swoje pozytywne walory, jednak i tereny ze zbiornikami wodnymi doskonale wpisują się w krajobraz kulturowy doliny Wisły.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują obiekty zabytkowe, dobra kultury materialnej ani stanowiska archeologiczne, nie przewiduje się więc zagrożenia tego elementu środowiska.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W przypadku analizowanego terenu projekt mpzp nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jediną emisją, która może wystąpić w związku z eksploatacją kopaliny jest emisja niezorganizowana najdrobniejszych frakcji, gdyż eksploatowane złoża kruszyw jest niezorganizowanym powierzchniowym źródłem emisji pyłu. Ze względu na odległość od zabudowy mieszkaniowej, ale także i formę zalegania złoża i możliwy sposób jego eksploatacji (eksploatacja spod wody) nie przewiduje się wpływu na tereny zabudowy mieszkaniowej i obecnie nie notuje się takiego oddziaływania. W pobliżu analizowanego terenu zabudowa mieszkaniowa nie występuje, znajdują się tu natomiast mocno uciążliwe obiekty składowiska odpadów i oczyszczalni ścieków. Na obecnym etapie, tj. na etapie mpzp nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak np. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji itp., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić (np. szczególnie duża ilość samochodów wożących urobek). Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobywanie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak np. stosowanie zraszaczy, ograniczenie wydobywania w dni szczególnie wietrzne, natychmiastowe obsadzanie terenów otwartych zielenią, mycie pojazdów i dróg dojazdowych czy stosowanie zieleni izolującej lub też innych elementów

izolujących. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Niezależnie od powyższego należy również przywołać art. 144 prawa ochrony środowiska: *„Eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”*. Z tego artykułu jednoznacznie wynika, że zarządzający odkrywką oraz terenami usługowymi będzie zobligowany do usunięcia wszelkich przekroczeń standardów jakości środowiska, o ile te wykraczałyby poza teren do którego posiada tytuł prawny.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach usługowych, infrastrukturalnych i przemysłowych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Na obecnym etapie, tj. na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak np. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji itp., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić. Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobywanie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak np. czasowe ograniczenie wydobywania czy stosowanie ekranów akustycznych. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie odległość od terenów zabudowy mieszkaniowej zdecydowanie minimalizuje jakiegokolwiek oddziaływanie (w pobliżu brak jest tego typu terenów). Bez względu na powyższe niewątpliwym jest, że na terenie przyszłej odkrywki i w jej otoczeniu nastąpi pogorszenie klimatu akustycznego poprzez pracę maszyn oraz ruch ciężarów, o skali tego zjawiska będą jednak decydowały szczegóły nieznanne na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie brak w pobliżu większych terenów chronionych akustycznie, co minimalizuje jakiegokolwiek zagrożenie.

Projekt zmiany mpzp nie wskazuje jakichkolwiek nowych dróg wysokich klas, nie przewiduje się więc emisji z tej strony.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z wprowadzonymi zabezpieczeniami oraz charakterem terenów nie przewiduje się jednak wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej i innych źródeł pól elektromagnetycznych. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów lokalizowania anten telefonii komórkowej, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym również na części tego terenu, na istniejącym już składowisku – teren IO (nie jest to ustalenie obecnej zmiany mpzp). Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami, nie ma więc potrzeby, ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami miejscowego planu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na analizowanym terenie występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Z racji występowania tych zagrożeń nie wynikają żadne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, jednak w projekcie planu, zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne wskazano te tereny jako element informacyjny.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania osuwisk, ani obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, w związku z czym nie zaistniała potrzeba wprowadzania zapisów w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Specyfika miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Oświęcim (teren pod eksploatację kruszyw, nie występują tu cenne element środowiska), powoduje, że w projekcie planu trudno było ująć rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 503 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) przewiduje tylko w bardzo ograniczonym zakresie możliwość wprowadzenia jakichkolwiek ustaleń dla eksploatacji kopalni. Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 14 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.” Natomiast wydanie koncesji na eksploatację kopalni następuje na podstawie działu III ustawy prawo geologiczne i górnicze. Zgodnie z art. 30 ust 1 i 2 ustawy prawo geologiczne i górnicze :

„1. Koncesja określa:

1) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;

2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;

3) czas obowiązywania koncesji;

4) termin rozpoczęcia działalności określonej koncesją, a w razie potrzeby – przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie działalności.

2. Koncesja może określać inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.”

Tak więc tylko porównanie tych dwóch delegacji ustawowych pozwala rozdzielić kompetencje wynikające z poszczególnych ustaw: domeną planowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenu, natomiast domeną koncesji na wydobywanie jest określenie zasad eksploatacji kopalni. Szczegółowe zasady ochrony środowiska, a także rozwiązania

mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą będą musiały zostać ustalone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w koncesji na wydobycie.

Należy również zaznaczyć, że ustalenia obowiązującego mpzp wskazujące tu tereny gospodarki odpadami nie są zgodne z zasadami ochrony kopalni, gdyż umożliwiają zasypianie lub zabudowanie terenu złoża.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Elementem minimalizującym negatywne oddziaływania będzie wprowadzenie w mpzp ustalenia rekultywacji wyrobiska w kierunku wodnym lub odtworzeniowym.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt planu, ze względu na swój charakter oraz na brak kolizji z siedliskami gatunków, dla których wyznaczono znajdujący się w pobliżu obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” nie wprowadza funkcji, które mogłyby:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

nie było więc potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 503 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie Uchwały Nr XLV/734/22 Rady Miasta Oświęcim z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Nadwiślańskiej - złoża kruszywa naturalnego "Dwory". Na analizowanym terenie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2022 r., które ustala na całości terenu kierunek zagospodarowania: IT(PE) – tereny infrastruktury technicznej z dopuszczeniem powierzchniowej eksploatacji surowców pospolitych. Obecnie na tym terenie obowiązuje mpzp z 2005 r., gdzie z kolei na całości terenu wskazano tereny infrastruktury technicznej obiektów i urządzeń gospodarki odpadami O. Celem zmiany planu jest umożliwienie eksploatacji złoża kruszyw „Dwory” na niemal całym analizowanym terenie, z wyjątkiem jedynie niewielkiego trójkąta w części północnej, tu bowiem zgodnie ze stanem obecnym wskazano teren O – infrastruktury technicznej obiektów i urządzeń gospodarki odpadami. W projekcie mpzp ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- G – tereny górnictwa i wydobywania;
- IO – tereny gospodarowania odpadami;

Celem zmiany mpzp było umożliwienie eksploatacji złoża „Dwory”, które do tej pory nie było eksploatowane w tej części, wydobywanie było natomiast prowadzone na zachód od ul. Nadwiślańskiej, czego śladem jest powstały tu zbiornik wodny. W projekcie planu wskazano, by rekultywację wyrobiska przeprowadzić w kierunku wodnym lub odtworzeniowym, przy czym zdecydowanie lepsze dla środowiska byłoby tu powstanie zbiorników wodnych, a co za tym idzie i powstanie nowych siedlisk dla ptaków wodno-błotnych i płazów. W zachodniej i centralnej części analizowanego terenu znajdują się uprawiane grunty orne na których brak jest szczególnych wartości przyrodniczych, natomiast w części wschodniej terenu znajdują się trzcinowiska i wilgotne łąki, które stanowią wartościowy element przyrody, co należało będzie wziąć pod uwagę przy projektowaniu dalszej eksploatacji. Należy jednak również zwrócić uwagę, że teren ten był już w całości wskazany do urbanizacji w obowiązującym mpzp z 2005 r. – wskazano tu jako przeznaczenie tereny infrastruktury technicznej obiektów i urządzeń gospodarki odpadami. Należy również zaznaczyć, że ustalenia obowiązującego mpzp wskazujące tu tereny gospodarki odpadami nie są zgodne z zasadami ochrony kopalni, gdyż umożliwiają zasypianie lub zabudowanie terenu złoża.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęty jest fragment Miasta Oświęcim położony w jego północno-wschodniej części, o powierzchni ok. 28 ha. Granicę zachodnią i południową stanowi ul. Nadwiślańska, zaś granicę północno-wschodnią droga gruntowa stanowiąca dojazd do pól. W rejonie terenu objętego opracowaniem według Mapy geologicznej Polski ark. Chrzanów występują osady związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły, miałyby one być w przyszłości przedmiotem eksploatacji. Według oficjalnego podziału KZGW na analizowanym terenie brak jest cieków, które posiadałyby oficjalne

hydronimy, znajduje się tu natomiast kilka niewielkich rowów melioracyjnych. W części północno-wschodniej dawniej znajdowało się niewielkie oczko wodne, które jednak w okresie prowadzenia wizji terenowej było wyschnięte (w okresie prowadzenia obserwacji utrzymywała się susza). Nieznacznie wyczuwalna był tu wilgoć, teren może być bardziej podmokły w okresie roztopów czy wzmożonych opadów. Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:50000 ark. Chrzanów w podłożu analizowanego terenu nie występują użytkowe poziomy wodonośne. Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej, rozległej terasy zalewowej rzeki Wisły. Rzędne wynoszą tu ok. 225 – 227 m n.p.m. Teren nieznacznie wznosi się w kierunku zachodnim. Jedynym urozmaiceniem rzeźby są tu rowy melioracyjne, których kilka przecina analizowany obszar. W części północnej, na niewielkiej części terenu znajduje się wzniesienie składowiska odpadów, które stanowi istotny element morfologiczny pochodzenia antropogenicznego. Według mapy glebowo-rolniczej w części zachodniej i centralnej analizowanego obszaru wskazano występowanie gleb w typie mad F zaliczonych do użytków zielonych średnich 2z. W części wschodniej natomiast wskazano występowanie gleb niezdatnych dla rolnictwa oraz nieużytków. Wg mapy ewidencyjnej miasta Oświęcim na analizowanym terenie występują grunty orne klasy RIIIb, RIVa oraz pastwiska klasy PsIII, Ps IV i PsV. W części wschodniej wydzielone są nieużytki. Obecnie grunty uprawiane są w części zachodniej i centralnej analizowanego obszaru, natomiast w części wschodniej rosną rozległe trzcinowiska oraz wilgotne łąki. Od strony ul. Nadwiślańskiej ciągną się tu pasma roślinności ruderalnej. W głębokim podłożu analizowanego terenu występuje udokumentowane złoża węgla kamiennego „Oświęcim – Polanka” (ID Midas 1075, złoża rozpoznane szczegółowo). Bliżej powierzchni znajduje się zaś złoża piasków i żwirów „Dwory” (ID Midas 4469). Złoża to było eksploatowane na zachód od analizowanego obszaru, gdzie wyznaczono obszar i teren górniczy „Dwory 2”, w wyniku tej eksploatacji powstał zbiornik wodny. Bezpośrednio na analizowanym obszarze eksploatacja nie była do tej pory prowadzona. Złoża węgla kamiennego również nie były jak do tej pory przedmiotem eksploatacji.

Analizowany teren położony jest w dolinie Wisły, która jednak na skutek różnego typu zagospodarowania (tereny zakładu Dwory, budowa kanału Dwory, eksploatacja kopalni, składowisko odpadów i oczyszczalnia ścieków) mocno zmieniła swój charakter. Pomimo występujących w otoczeniu zmian analizowany teren zachował jednak w dużej mierze cechy naturalnej doliny, a sam nie został tak mocno przekształcony jak tereny sąsiednie. W części zachodniej i centralnej analizowanego terenu występują uprawiane grunty orne, zaś w części wschodniej rozległe trzcinowiska i podmokłe łąki, stanowiące biotop dla rzadkich i chronionych gatunków ptaków. Poza terenami gruntów ornych występują zarówno trzcinowiska, jak nieraz dość rozległe powierzchnie o charakterze ruderalnych nieużytków z dominującą nawłocią i innymi gatunkami ruderalnymi. Granice pomiędzy tymi zbiorowiskami są nieraz dość niewyraźne i wzajemnie się one przeplatają. Generalnie jednak można powiedzieć, że większe powierzchnie trzcinowisk występują w części wschodniej, zaś zbiorowiska ruderalne rosną w części zachodniej i południowej wzdłuż ul. Nadwiślańskiej. W części wschodniej terenu, w jego części centralnej zamiast trzcinowisk rosną wilgotne łąki,

które jak do tej pory utrzymały się i nie zarosły ani trzcinowiskami, ani nawłociami. Cennym elementem analizowanego terenu są rosnące tu i ówdzie drzewa i krzewy, które wykorzystywane są przez ptaki, jako miejsca schronienia i gniazdowania. Z drzew i krzewów występują tu wierzby (zarówno białe, jak i gatunki krzewiaste), klony jesionolistne, bzy, a także drzewa owocowe, stanowiące prawdopodobnie pozostałość dawnych gospodarstw.

Analizowany teren cechuje się zróżnicowanymi walorami przyrodniczymi, w części zachodniej gdzie występują grunty orne są one typowe dla terenów rolnych, wiejskich, ale w części wschodniej walory te są zdecydowanie wyższe i ze względu na występowanie terenów podmokłych, trzcinowisk, zadrzewień i zakrzewień, a także położenie w dolinie Wisły stanowią wartościowe siedlisko ptaków.

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody. Obszar ten również nie był proponowany do objęcia ochroną. Na analizowanym terenie nie występują zabytki ani inne obiekty o wartościach kulturowych. Na analizowanym terenie oraz w jego otoczeniu występują dwa typy krajobrazu, które wzajemnie się przenikają. Generalnie na analizowanym obszarze występuje krajobraz terenów rolniczych w części zachodniej i centralnej, a w części wschodniej krajobraz dolin rzecznych z trzcinowiskami i wilgotnymi łąkami. Pozytywnym elementem krajobrazu są tu pojedyncze drzewa i krzewy, a także ich większe zgrupowania w formie kęp czy niewielkich szpalerów. W otoczeniu terenu znajdują się natomiast obiekty składowiska odpadów i oczyszczalni ścieków, a w oddali widoczne są obiekty zakładów „Dwory”.

Na analizowanym terenie prowadzona będzie eksploatacja kruszyw naturalnych, w wyniku której powstaną nowe zbiorniki wodne, tak jak miało to miejsce na zachód od analizowanego obszaru na złożu „Dwory” (Pole A). Istniejące cieki (kilka niewielkich rowów melioracyjnych) będą musiały zostać przebudowane lub też całkowicie przestaną istnieć, ale jak się wydaje nie pełnią one istotnej roli dla odwodnienia znajdujących się w pobliżu terenów rolnych czy mieszkaniowych, ani też nie prowadzą wody z dalszych rejonów, tak więc ich ewentualna likwidacja jest dopuszczalna i nie zakłóci spływu wód.

Na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, oraz brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. W wyniku eksploatacji kruszyw nie nastąpi powstanie leja depresji, ani zaburzenie stosunków wód podziemnych, gdyż nie pozwoli na to charakter złoża oraz sposób jego eksploatacji. W związku z zapisami planu oraz jego charakterem nie przewiduje się zagrożenia tego elementu środowiska. Istotny jest tu również brak w podłożu użytkowych poziomów wodonośnych.

Na skutek eksploatacji kopalni i powstania nowych zbiorników wodnych na analizowanym terenie zaistnieje topoklimat zbiorników wodnych. Występujący tu obecnie topoklimat terenów otwartych, rolnych, na który jednak nakłada się topoklimat dolin rzecznych zostanie zastąpiony topoklimatem zbiorników wodnych. Topoklimat ten będzie stanowił nawiązanie do topoklimatu kompleksu zbiorników położonego na zachód

od analizowanego terenu oraz Kanału Dwory oraz w pewien sposób będzie stanowił kontynuację topoklimatu doliny Wisły rozumianej jako całość.

Umożliwienie prowadzenia eksploatacji na analizowanym terenie spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu podobne do tych, które nastąpiły na zachód od analizowanego obszaru. Powstaną tu wyrobiska wypełnione wodą (wody gruntowe są tu położone bardzo blisko powierzchni terenu), skarpy urobku przygotowanego do sprzedaży, wydobytej ziemi, nadkładu, materiału nieużytecznego itp. Ostatecznie ukształtowanie terenu zmieni się z płaskiej doliny zalewowej rzeki Wisły zajmowanej przez grunty rolne oraz nieużytki na teren wód powierzchniowych. W tym sensie analizowany teren będzie stanowił nawiązanie do terenu zbiorników na zachód od analizowanego obszaru.

W przypadku analizowanego terenu prowadzona tu będzie eksploatacja, która doprowadzi w miejscu występowania gruntów o charakterze rolnym oraz trzcinowisk i łąk w części wschodniej do powstania zalewisk. Wydaje się, że po zaprzestaniu eksploatacji miejsca te staną się ważnym siedliskiem gatunków wodno-błotnych i będą przyrodniczo nawiązywać do znajdującego się po stronie zachodniej zbiornika wodnego oraz położonych na wschodzie Stawów Monowskich. W części zachodniej i centralnej występują grunty orne pozostające w uprawie. Na tych terenach nie występują gatunki rzadkie, czy chronione. Ewentualna eksploatacja na tym terenie spowoduje likwidację gruntów rolniczych, powstaną natomiast zbiorniki wodne, nowe siedliska dla ptaków i płazów, co będzie bardzo pozytywne dla środowiska. Natomiast w części wschodniej terenu znajdują się cenne pod względem przyrodniczym trzcinowiska i wilgotne łąki. Ewentualna eksploatacja na tych terenach doprowadzi do ich likwidacji. W tym przypadku niezwykle trudne jest rozstrzygnięcie czy lepsze dla przyrody jest pozostawienie istniejących tu wartościowych siedlisk czy też powstanie nowych zbiorowisk wodno-błotnych w wyniku eksploatacji. Na tym etapie oceny projektu można jedynie stwierdzić, że obecnie tu występujące siedliska przestaną istnieć.

Na analizowanym terenie nie występują tereny osuwisk, natomiast zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na analizowanym terenie występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Z racji występowania tych zagrożeń nie wynikają żadne ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, jednak w projekcie planu, zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne wskazano te tereny jako element informacyjny.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zaproponowano szczegółowych rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż w przypadku powierzchniowej eksploatacji kopalin rozwiązania takie wskazane zostaną na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz koncesji na wydobywanie.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie planu. Elementem minimalizującym negatywne oddziaływania będzie wprowadzenie w mpzp ustalenia rekultywacji wyrobiska w kierunku wodnym lub odtworzeniowym.

Projekt planu, ze względu na swój charakter oraz na brak kolizji z siedliskami gatunków, dla których wyznaczono znajdujący się w pobliżu obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” nie wprowadza funkcji, które mogłyby:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

nie było więc potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.
- Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.
- Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.
- Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2012 r. MŚ, PIG, Warszawa 2012.
- Biernat S., Kryowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.
- Bojakowska I.; Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Wadowice, PIG 2004
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>
- Chmura A. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kęty, PIG, Warszawa, 2000 r.
- Chowaniec J, Witek K., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Wadowice, PIG, Warszawa, 2000 r.
- Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.
- Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.
- Gromadzki M., (red.) 2004: Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków, Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa, 1948,
- Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 1958
- <http://natura2000.gdos.gov.pl>, Standardowe formularze danych poszczególnych obszarów Natura 2000
- Infogeoskarp – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>
- Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
- Lasoń K.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Chrzanów, PIG 2002
- Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980
- Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Bielsko-Biała. Wydawnictwa Geologiczne, 1979
- Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980.

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1: 200 000 ark. Bielsko-Biała, Wydawnictwa Geologiczne , 1983 r.

Materiały do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pod nazwą Droga ekspresowa S1 odcinek węzeł Kosztowy II – węzeł Suchy Potok w Bielsku-Białej, Ekosound S.C. w Sosnowcu, grudzień 2007

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona, Colgraf-Press, Poznań 1997.

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2011 r, WIOŚ, Kraków, 2012 r.

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Oświęcim w jego granicach administracyjnych, Werona Sp. z o.o., Katowice, listopad 2007

Różkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa.

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa

Strzezińska K i in.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Kęty, PIG 2004

Strzezińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002

Śmieja A, Ledwoń M., Inwentaryzacja przyrodnicza wschodniej części Kotliny Oświęcimskiej, Oświęcim 2004,

www.wisliska.pl. – strona internetowa o starorzeczach Wisły Towarzystwa na Rzecz Ziemi

Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Południowa część analizowanego terenu, widoczna ul. Nadwiślańska

Fot. 3 Jak powyżej

Fot. 2 Trzcinowiska w północno-wschodniej części analizowanego obszaru

Fot. 4 Łąki we wschodniej części obszaru

Fot. 5 Widok z centralnej części obszaru w kierunku wschodnim, na pierwszym planie grunty orne, na drugim trzcinowiska

Fot. 7 Widok z centralnej części obszaru w kierunku zachodnim

Fot. 6 Widok z centralnej części obszaru w kierunku północnym na grunty orne

Fot. 8 Zbiornik po dawnym wyrobisku na zachód od analizowanego obszaru